

GOSPODARSTVO

Godina I. — Broj. 9

LA ECONOMIA

1. oktobra 1926

Dirección del destinatario
Sr. D.

GLASILO SLOVENSКИH PRIVREDNIKA U JUŽNOJ AMERICI

Organo de la inmigración productora Eslava en Sud América

IZLAZI NAKLADOM. — Edición de la Casa

«EURASIA»

BUENOS AIRES. — Calle Nueva York 3363

PRETPLATA godisnje (por año) \$ 3.00 m/n. — Inozemstvo (exterior) Dolar u/s 1.50. — Polugodisnje (por semestre) \$ 1.50 m/n. — Inozemstvo (exterior) Dolar u/s 1.—.

Naslov uredništva i uprave.

Dirección de la redacción y administración:

Adresa redakce a administrace

Ing. C. JEKOVEC, Buenos Aires, Calle Nueva York, 3363

Mali oglasi

TRAJES sobre medida, a precios económicos. Sastrería F. JURANA, Suipacha 879.

TRAJES sobre medida, a precios especiales. — Sastrería JOSE SVETLY, Ayacucho 1524.

SE VENDEN:

5 lotes en Lincoln, de 400 varas cada uno o sea en total varas 2000.

54 lotes en Gral. Alvear de 500 varas cada uno o sea un total de varas 21.600.

2 manzanas en Villa Garibaldi, La Plata, cada una 7500 metros o sea 15.000 metros igual en varas 20.000.

Un terreno en Cabildo, Bahía Blanca, cuatro cuerdas de la estación de varas 1250. Todo en un lote \$ 4400.—

Informes: M. Suchan, Bolívar núm. 171.

Hledá se adresa p. Frant. Gramse. M. Suchan, Bolívar 171.

Dr. Angel Cosulich

Médico del Hospital Rawson

Ha trasladado su consultorio a:

Rodríguez Peña 274

U. T. 38, Mayo 1711

Consultas de 3 a 6.

HLEDÁ SE

12 dílovedoucíh

pro novou továrnu na automobilové součástky, motory a pod. za stkvělých podmínek.

Ucházeči musí býti odborníci energiětí a svědomití, obeznámeni s pracemi na obráběcích strojích. Kromě toho žádají se theoretické vědomosti z mechaniky (kinematiky) a znalost trigonometrie.

Písemné nabídky s opisy vysvědčení zašlete ría red. Čsl. Věst. Rivad. 1613. Nastoupiti bude možno v prosinci t. r.

OPET ZGODNA PRILIKA

Veé su došli novi štofovi za proletnu i letnu sezonu, za muška odela. Prvovrstna kakvoća!

Odela po meri na umerene meseéne obroke kroji

G. Drápal, San Lorenzo 377, 1er. piso (7 i po kvadre po ulici Defensa od Plaza Mayo).

Dr. JORGE DEL RIO

Odvetnik — Bolívar 171

U. T. 4938, Avenida

Besplatni pravni konzultorij »Gospodarstva« Sporni i upravni predmeti ostavštine, odštete, dugovi.

Imamo svoje dopisnike u provincijí i u Jugoslaviji, tako da možemo doći strankama u susret u svalsom pogledu.

Dopisivanje kasteljanski, jugoslovenski, nemački, mađarski itd.

Od 4 broja dalje saljemo

“GOSPODARSTVO” samo pretplatnicima

NOVIM naslovnicima šaljemo na upogled 4 broja, a nadalje samo ako se pretplate.

PRETPLATA od 5. broja dalje iznosi **TRI PEĆE** na godinu, a \$ 1.50 na po godine, za fuž Amerika. Za ostale zemlje po **JEDAN I PO DOLARA** na godinu.

NIJE DOSTA, samo hvaliti, treba novinu i pretplatiti. Za pojedinca nije to mnogo, a novini veliki broj pojedinih pretplatnika već je sada omogućio, da izlazi umesto po jedan put, po DVA PUTA MESEČNO, i to umesto na 4 str, na **OSAM do DVANAEST stranica**.

ISKRENA HVALA svim dosadašnjim pretplatnicima, jer oni su nam taj napredak omogućili.

Con el Cónsul General Argentino de Belgrado

Según hemos comunicado en el último número de nuestro periódico, se encuentra en ésta, el Cónsul General de la República Argentina en Belgrado, señor Don Celso D. de Barrios.

Una vez reunidos, en el año 1918, los Serbios, Croatas y Eslovenos en una sola Nación, independiente y soberana, tenían que pasar a causa de las tormentas de la postguerra, todavía 3 años, antes que hubieran podido ver los inmigrantes yugoslavos definida su situación hacia la nueva patria. Yugoslavia el día 3 de diciembre de 1921 pidió el reconocimiento al Gobierno Argentino, quien lo otorgó el día 14 del mismo mes bajo la presidencia del Dr. Irigoyen. El día 21 de enero de 1922 fué creado un Consulado General en Belgrado y nombrado como titular el señor Barrios, quien desempeña su cargo hasta el presente.

Entonces en esta Capital existía la organización yugoslava «Jadran», editando un periódico del mismo nombre, y dirigiendo por intermedio de casi un medio centenar de Comités la labor de propaganda patriótica. Lo primero que hizo el nuevo Cónsul Argentino fué de ponerse en contacto con el Centro Atlántico Sud «Ja-

dran». Así hemos tenido la ocasión durante algunos meses, hasta su partida, poder apreciar su interés por todo lo concerniente a nuestra patria, todo el cariño y entusiasmo con los que empezó en seguida a desplegar sus actividades. El «Centro Jadran» le ha dado a disposición su biblioteca y la experiencia en las cuestiones que atañen al inmigrante, y le facilitó las primeras y principales nociones sobre el nuevo campo de su futura actuación, no ocultándole tampoco las sombras y los obstáculos, con cuales era necesario tropezar en el revuelo del ambiente tan poco todavía normalizado y ya por si solo tan diferente del ambiente sudamericano.

El interés e instrucción eran los dos lemas, con los cuales ha empujado el primer Cónsul Argentino en Yugoslavia, su carrera.

El órgano del Centro Atlántico Sud, «Jadran» en su número 213-214 ha saludado su nombramiento entre tanto con las siguientes palabras:

« En él (señor Barrios) hemos encontrado un representante «quien con su larga actuación «práctica comercial es como llamado para la creación de bases «reales de las relaciones entre las

MEXICO 990 II. POSCHODÍ V LEVO

POKOJE PRO 1 NEB 2 PANY SE STRAVOU

«dos Naciones. Mientras que por otra parte con su instrucción general nuestro pueblo encontrará en él a un fiel intérprete de su progreso cultural ante el pueblo argentino, y éste para su progreso ante el pueblo yugoslavo, lo que no es menos importante que las relaciones comerciales.

«En vista de esto nosotros los inmigrantes yugoslavos en Argentina saludamos de todo nuestro corazón en nombre de nuestro pueblo al primer Cónsul Argentino como representante de un país, que todavía en los tiempos de nuestros antiguos opresores era para nosotros una nueva patria, otorgándonos todo el amor de libertad personal, e ilimitadas posibilidades y ocasiones para nuestro trabajo y progreso.»

Estas esperanzas no fueron frustradas.

Los primeros que fueron a saludar al señor Cónsul, eran el señor Crnogorcevich, miembro del mencionado Centro Jadran, y nuestro director, Gerente del Centro de entonces, recibidos por el Señor Barrios con la proverbial amabilidad criolla en una entrevista de casi dos horas, el día 20 del mes ppdo.

Durante la conversación hemos tenido la ocasión de persuadirnos que el representante argentino en Yugoslavia se encontraba a la altura de su puesto, que cumplió con su deber en todo sentido y que ha echado con éxito sólidas bases de relación fecunda entre los dos países.

Su Gobierno aceptó todas sus proposiciones respecto de la organización consular en nuestro país, creando dos consulados en los puntos más adecuados; en Zagreb, como centro de emigración en general y de las actividades financieras, y otro en Split como país de procedencia del principal núcleo de emigración yugoslava en la Argentina, Dalmacia, al mismo tiempo comarca de procedencia de algunos importantes artículos de exportación a esta República.

Otro paso de primordial importancia una vez creado el organismo de contacto, era una información sistemática de su Gobierno sobre nuestro país en cada sentido. El fruto de esta labor son los extensos informes del señor Cónsul General, remitidos con regularidad cada semestre a Buenos Aires, los que contienen centenares de hojas cada uno con datos minuciosos sobre Yugoslavia, y con un resumen general en ocasión de su llegada.

Esta labor fué acompañada con el fomento del intercambio comercial. La mejor prueba lo constituye la tendencia ascendente de este intercambio, expresado en las siguientes estadísticas:

Importación yugoslava de la Argentina durante los años: 1922, 9.539.039; 1923, 18.802.337; 1924, 13.622.551; 1925, 34.929.648; exportación yugoslava a la Argentina durante el mismo período: 1922, 938.404; 1923, 3.797.203; 1924, 9.005.060; 1925, 14.056.755. de dinares.

Estos resultados fueron alcanzados a pesar de la falta total de comunicaciones directas marítimas entre los dos países, a pesar de no ser todavía los puertos yugoslavos adaptados a las nuevas exigencias de independencia propia económica y de la falta de una red ferroviaria con el interior, con las comarcas de productos de exportación más importantes yugoslavos.

Otro problema que mereció toda la atención del señor Barrios es el inmigrante yugoslavo, un problema de primordial interés para Argentina. Este problema lo ha causado de un modo sistemático, práctico y con toda la conciencia de su responsabilidad como factor oficial, buscando la coordinación entre los intereses del inmigrante, del capital necesario para la colonización y el interés de su país.

Igualmente fecunda fué la labor del representante argentino en el campo de información mutua sobre las dos naciones por intermedio de la publicidad. La prueba nos fué dada por larga serie de artículos escritos por el señor Barrios en la prensa argentina sobre Yugoslavia. Por otra parte ha sabido encontrar en su secretario, nuestro compatriota, señor José Damich, un colaborador competente para la misma labor sobre la Argentina en el periodismo en Yugoslavia. Según tenemos entendido, su labor ha encontrado toda la comprensión debida entre nuestros compatriotas en ésta, así que será dada amplia publicidad a un informe resumen del señor Barrios sobre nuestro país para el público argentino.

La inmigración yugoslava puede estar contenta y agradecida al primer Cónsul General argentino, desde el momento que su primer contacto con ella en el año 1922 se encuentra ligado con su actual regreso al país con una serie ininterrumpida de actos de realización de un programa de labor consular, que corresponde en su totalidad y en cada sentido al objeto de los

MODERNA DIPLOMACIA

Nova vremena uplivaju i na razvitak delokruga i zadaća konzularnih te diplomatskih predstavnika. Izumire polagano tip »salonskog« diplomate, čiji je glavni rad sastajao iz lukavosti, fraza i zavijanja. Veze izmegju pojedinih država sve su šire i dublje, ne tangiraju više samo dinastične interese ili one uskog skupa feudalne aristokracije, nego interese čimdalje širih sloveja naroda. Pojavljuje se diplomata, koji ima smisla za te široke, osobito gospodarske, interese. Značajan primer novih vremena i u diplomaciji javljaju novine donjim brzjavom. Argentinski opunomoćeni Poslanik u Kolumbiji održao je jedno predavanje o »Stočarskom problemu Kolumbije.« A da se nije radilo samo o banketskom govoru, nego o stvarnom raspravljanju jednog važnog gospodarskog pitanja, najbolje posvedočuje okolnost, da je prisustvovao predavanju sam Predsednik Republike, ministri, i narodni zastupnici. Osim toga »Savez Poljoprivrednika« u Mendelinu zamolio je Poslanika, da i tamo održi slično predavanje. Dotični brzjav glasi:

Bogotá, septiembre 25 (United) — Se realizó hoy en esta capital con asistencia del presidente de la república, los ministros del Poder Ejecutivo, legisladores y numeroso público, la conferencia del ministro de la Argentina, ante el gobierno de este país, la que versó sobre el tema «El problema ganadero en Colombia».

En el transcurso de su interesante disertación el orador explicó las causas del encarecimiento de las carnes en el interior de este país, que atribuyó a la falta de pastos y vías de comunicación.

Comprobó, luego, con datos estadísticos, que el déficit anual es

vínculos consulares entre dos Naciones, tan lejanas geográficamente, tan desconocidas al principio una para la otra, y con esta labor tan aproximadas, comercial y espiritualmente. En consecuencia, nosotros los inmigrantes yugoslavos podemos decir tranquilamente: tenemos dos patrias, que están enlazándose gradualmente gracias a funcionarios que saben cumplir con su deber, así que trabajando por el progreso de una, trabajamos también por el progreso de la otra, duplicando de este modo el campo de nuestra actividad y el valor de los frutos de nuestro propio éxito.

de 300.000 vacunos y recomendó la realización, con carácter urgente, del censo ganadero, la compra de reproductores de procedencia extranjera, aconsejando el tipo **Shortorn argentino, por estar aclimatado y ser de inferior precio al de procedencia europea.**

Además, aconsejó la reforma de la carta orgánica del Banco de la República para ayudar el desarrollo de la ganadería y agricultura.

Sorprendió al auditorio los conocimientos del orador en esta materia, que fué tratada, en su disertación, en forma fraternal.

El presidente de la república y los legisladores expresaron que tratarán de aprobar las medidas propuestas por el conferenciante.

Todos los diarios de esta capital elogian la disertación del ministro plenipotenciario de la Argentina y dicen que recibió un pedido de la Sociedad de Agricultores de Medellin, para pronunciar una conferencia análoga.

Señora Vd. que tiene hijas y sobrinas casaderas

Figurines de moda: «Weldons» para señoras, con moldes, a pesos 0.75; «Weldons», para niños, con moldes, 0.60; «aL Mode de Demain», 0.90; «Toute la Mode», 2.—; «Record», en español, 0.60; «La Femme Elégante», 1.—; «Les Grandes Modes de París», 1.30; «La Femme Chic a Paris», 1.60; «Les Enfants», con moldes, 0.90; «Trés Chic», 1.80; «Pictorial Review», 1.20; «La Mode de Paris», 1.90;.

Albumes. — Crochet, 350 modelos, \$ 1.20; crochet, 300 modelos, 1.00; Macramé, álbum N.º 1, 2 y 3, c/u, 1.50; Los tres álbumes, 4.—; Macramé Gran Álbum, 2.50; Álbum N.º 1, 100 hojas de dibujos varios, 1.50; Álbum N.º 2, letras, monogramas, 2.—; Álbum N.º 3, infinidad de dibujos al natural, 2.50; Álbum N.º 5, filet, 1.80; Álbum N.º 6, lencería y ropa de cama, 2.50; Álbum N.º 7, tejidos dos agujas, 1.80; Álbum N.º 8, Arreglo de la casa, 1.80; lencería, figurines, varia, 1.20.

Franqueo de impresos: certificado, 0.30.

Casa «EURASIA»

NUEVA YORK 3363

Buenos Aires

OKO ZADACE „GOSPODARSTVA“

II.

Kako je bilo spomenuto u prvom članku, naše je osnovno načelo, da ovgje u tugjini treba staviti sav rad na temelj harmoničke suradnje izmegju inicijativa službenih naših činitelja i inicijativa iseljeničtva.

Samo tako ćemo se podignuti iz dosadašnjih patrijarhalnih prilika, koje omogućuju, da se sa službene strane može stvarati isprazna vanjšeina bez sadržine ili bar ne ono, što se simulira; a sa strane iseljeničtva da ostaju u pozadini, ne uzimane u račun, najvažnije snage i najozbiljniji, dok naprotiv dolaze, da diktiraju ton i nastupaju kao izražaj iseljeničkih prilika i želja činitelji, koji u istini to nisu.

Jedino suradnja izmegju **organizovanog** iseljeničtva i državnog predstavništva može nuditi i jamstvo nadzora nad pojedinim predstavnicima a i mogućnost, da upliv iseljeničtva preko tog službenog mosta dogje do upliva u domovini što se tiče iseljeničkog pitanja.

A takav uticaj iseljeničtva na iseljenički rad državnih činitelja danomice je potrebniji. Posle svetskog rata iseljeničko pitanje postaje predmetom međunarodnih dogovora i pregovora. Prestalo je biti unutarne pitanje pojedinih država. S jedne stran upli 10 milijuna Nemaca i njihovih potomaca pokazao je, kako važan činitelj može postati iseljenički elemenat i za tako jaki državni organizam, košto su Sedinjene Države. S druge strane poremećeno gospodarstvo Europe ostavlja iseljeničko pitanje vrlo aktivnim i u agrarnim zemljama kaošto je naša Jugoslavija. Za Italiju sa 15 milijuna suvišnih stanovnika, i za Francusku sa opadajućim brojem stanovništva iseljeničko pitanje postaje vitalnim pitanjem državne međunarodne politike.

Površina sveta porazdeljena je,

velikih novih kolonijalnih pose-da nema više na raspoloženju. Stara političko-gospodarska kolonija ustupa mesto novom obliku kolonijalnog poseda: iseljeničtvu, koje polazi da zauzima još slobodno zemljište u politički već tačno opredeljenim državama.

Relacija izmegju takove stare i nove domovine ne pokazuje samo trgovački - gospodarske izmene, nego mnogo intimniju izmenu ljudskog materijala. Zato i jedna i druga domovina treba mnogo opširnijeg i dubljeg poznavanja nego su statistike o trgovačkoj izmeni. Jedna treba da zna i psihi, celokupni uredjaj i opće stanje nove zemlje, u koju šalje svoj živi materijal, iseljenika, a druga sve ovo o onoj zemlji, koja joj šalje buduće njezine nove gragjane, doseljenike.

Zato prima sve što se tiče iseljeničkog pitanja, svakim danom jasnije oblike međunarodne organizovanosti.

Zato pada u **dužnost zastupnika države na strani, da oni sa svoje strane učine sve što je moguće, da njihove iseljeničtvo iz amorfnih masa promene u organizovane celine**, i da pomoći njih te celine ulivaju svežih sokova u organizam stare domovine novim inicijativama, novim idejama, zato da stara domovina iseljavanjem svojih gragjana ne bude samo gubila nego i pridobivala.

Prošla su ona vremena, kad je konsulima bilo dosta, da su izdavali pasoše, potpisivali notarske dokumente i najviše pošiljali svojim vladama gdjegod prepisavane statističke podatke, a iseljeničtvo uzimali u obzir samo u toliko, da šalje domu razne pozdravne kablegrame. Is proste upravno-policijske funkcije konsularna se služba menja u komplikovanu gospodarsko-socijalnu funkciju prvog reda.

Za vršenje tih modernih zadataka treba dvijuh tehničkih sredstava: organizacije i novinstva.

Jedino tako može državno predstavništvo na strani ostati u vezi sa svojim celokupnim iseljeničtvom.

Iseljeničko novinstvo mora sastojati iz dvijuh skupina: službene i iseljeničke. Službena ima tvoriti vezu između iseljeničtva i rada državnih upravitelja doma, da upozna sve staralačke uspehe i tendencije onih, koji imadu doma u rukama upravu države. Novinstvo iseljeničtva samoga mora biti neodvisan izražaj iseljenikovih prilika, nazora, potreba i tendencija. Samo tako može država preko svojih zastupnika na strani imati tačan upogled u istinske prilike megju iseljeničtvom; samo tako može dobiti upogled i pregled svih onih odlučujućih, momenata megju svojim iseljenim narodom, koji su joj potrebni, ako hoće na međunarod-

nom poprištu rešavanja iseljeničkih pitanja braniti s uspehom svoje interese i realizovati svoje namere.

Iz gore rečenog je jasno, koje vrste zadaću si je dalo «Gospodarstvo»: da bude glasilo iseljenikovih interesa gospodarskog značaja. Zbog toga ono nije neke vrsti starokrajske novine, tiskane u tugjini, nego je u suštini **amerikanska** novina, posvećena u prvom redu živim potrebama iseljeničtva ovgje, baveći se pitanjima u domovini u toliko, koliko su ona vezana s našim životom i nastojanjima ovgje, bez interesa za sve ono u starom kraju, na što ne može imati upliva, što ima da rešava domovina sama; a sa svim interesom za ono, što može koristiti staroj domovini i u koliko ovisi to o iseljeničkoj suradnji.

JEDNA FOTOGRAFIJA OVDAŠNJIH NAŠIH PRILIKA

U našoj novini već opetovano javili smo, kakova se je strašna nesreća oborila na cele pokrajine u našoj domovini, uzduž Dunava, Drave i Save, u krajevima, koji su na glasu kao najbogatiji u Europi, gdje je doma blagostanje, veselje i čuvena banatska pesma. Stradale su i druge pokrajine, samo ne toliko, poimence Crna Gora i severna Srbija.

Ove godine nezapamćene kiše oborile su se na veliki deo Europe, osobito na zemlje oko Dunava. U mađarskim i našim nizinama Dunav pretvorio se je u pravo more pustošivši sve što je pred sobom zatekao. Žrtvom te nasreće nisu pali samo pojedinci, nego nestala su ili bila promenjena u ruševine cela sela. Na stotine ljudskih života našlo je smrt u valovima; na tisuće i tisuće sitnog i krupnog blaga poginulo je u bujici, od malih gradova samo krovovi virili su iznad voda.

Tako u Podunavlju. Megjutim u Dalmaciji, severnoj Srbiji i Crnoj Gori oluje i grad upropastili su žetvu.

Ova katastrofalna nesreća naših najbogatijih pokrajina uzbudila je ceo svet, a naša vlada dobila je sa svih strana brzojavne izražaje sažaljenja. Strašni gospodarski položaj naše domovine razumećemo, ako uzmeno u obzir, da su bili oštećeni tom katastrofom oni naši krajevi, čije je bogastvo inače bar donekle pomoglo onim gospodarski pasivnim

krajevima naše kraljevine koji su već pre stenjali pod gospodarskom krizom, o kojoj je bilo već opetovano govora u našoj novini.

Čim su se vigjele prve posledice poplava, naša vlada i Crveni Krst dali su se odmah na posao, počevši organizatovi pomoć za one srećeni narod, jer se je našlo na tisuće ljudi bes krova i doma, sa najernijim izgledima za zimu, koja nije daleko, sa gladmon i golom decom. Kod organizovanja pomoći i spasavanja ljudskih života naš kralj i kraljica predjačili su milodarima, kako smo već javili, pa i osobnim nadziranjem na licu mesta, da se spasi, što se spasiti može. Za sakupljanje milodara organizovalo se po gradovima i po najzabitnijim selima Odbore Crvenog Krsta.

Gornja nesreća našla je bolna odjeka osobito megju našim drugovima -- iseljenicima u Severnoj Americi. Kako se može razabrati iz naših sev. -- američkih novina, naše tamošnje iseljeničtvo odmah nakon prvih vesti počelo je pošiljati na uredništva doprinose u pripomoć, svako koliko je mogao.

Nato se odmah pristupilo organizovanom radu. Pošto je »jauk i plać nezaštićenih žena dopro i preko Oceana, i u želji, da se što prije pritekne u pomoć postradalima«, u New Yorku osnovan bio je **Centrali Odbor za celu Severnu Ameriku**. Taj obratio se je na sve Jugoslovene, u kojem izjavljuje, da je »sveta dužnost svih

Gragjevno Produzece-Osnovano 1912

A. GOBICH

Sitio de Montevideo 660 - Lanus F. C. S.

Proračuni, nacrti i gradnja kuća za obitelji, chalea, dvorana, skaladišta, mostova, željeznica itd.

Špecijalista za železni beton (cemento armado) — Izvršilo već opetovano kuće do devet spratova.

Male obiteljske kuće grāde se na umerene mesečne obroke.

Zaposluje najbolje naše inženjere i druge strukovne sile, te isključivo naše radnike. Kad radi dobro naša tvrtka, zaradi dobro i naš radnik-iseljenik.

Željene informacije i podatke možete dobiti usmeno ili pismeno na gornjem naslovu.

Jugoslovena u Americi, da u ovim teškim časovima priteknu na pomoć svojoj braći, kao što su i dosada činili za napredak naše zajedničke domovine i blagostanje naše troimene braće. Brza pomoć dvostruka je pomoć. Na posao, braćo i sestre!»

Kao **predsjednici počasnog Odbora** su:

Dr. Tresic-Pavičić, poslanik Jugoslavije,

Mardarije, episkup za Ameriku, profesor Pupin,

inženjer Nikola Tesla, i

prof. dr. Radosavljević.

Počasni podpredsjednici su:

A. Šeferović, konsul u Montrealu,

S. Jovanović, konsul u S. Francku, i

M. Naumović, vice-konsul u Čikagu.

Izvršni Odbor sastavljen je ovako:

predsjednik M. Stanojević, konsul u New Yorku,

podpredsjednik E. Kristan, iseljenički komesar u New Yorku, tajnik M. Čišić.

Odbornici: predsjednici iseljeničkih Saveza: Hrvatske B. Zajednice, Slovenačke Podporne Jednote i Srbobrana-Sloge.

Ovako istupilo je u Severnoj Americi uzornom slogom naše **organizovano iseljeničtvo zajedno sa službenim našim predstavnicima** i pojedinim uglednim te priznatim velikim našim ljudima svetskog glasa, košto je Pupin ili Tesla. Opća nesreća domovine našla ih je u jednom kolu, svesne gragjanskih i patriotskih dužnosti, da su se odmah stavili na čelo akcije, u svrhu da svi Jugosloveni u Sev. Americi što pre priteknu u pomoć, jer brza pomoć dvostruka je pomoć.

* * *

A sada da vidimo, kako se je ponio naš zvanični zastupnik ovjge u Južnoj Americi, plaćan od države bolje nego ikoji njegov sadašnji i budući kolega u Severnoj Americi, plaćan zato, da bude na svom mestu, kad domovina treba njegova rada i inicijative?

Dva su meseca prošla od prvih vesti o strašnim poplavama u Jugoslaviji, a predstavnici Jugoslavije ovjge nisu ni prstom maknuli. Niti smo čitali niti smo čuli, da je Generalni Konsul pozvao naseobinu na dogovor, što bi se ovjge moglo učiniti za oštećene i kako bi se imala organizovati akcija oko prikupljanja milodara širom naše Argentine. Čovek ostaje upravo osupnut nehajem Generalnog Konsula. Ne pokreće

ga na vršenje dužnosti ni gragjanska svest, ni savest, ni patriotizam, ni osećaj dužnosti, da bar nešto pokuša učiniti za narod, koji preskupo plaća njegovu indolenciju.

Da li se radi o ličnoj mržnji, ako tražimo, da se stavi na čelo akcije, pa da i mi iz Južne Amerike, posebice mi iz Argentine, priložimo nešto za postradalu braću u domovini.

Na sreću za iseljeničku čast, nije manjkalo patriotske svesti kod Kola Jugoslovenskih Sestara, koje je svojom akcijom barem spasilo moralni ugled naseobine. Ovo simpatično društvo, koje od svog postanka pokazuje smisao za pozitivan narodni rad, u nedostatku inicijative službenih organa dalo se na posao. Bez dvojbe da rad Kola ne može dati neke osobite materijalne rezultate, ali učinilo je što moglo, i pokazalo je put, kojim bi drugi već davno bili morali poći. Rezultat bio bi dakako sasvim drukčiji, da je **celokupno iseljeničtvo** bilo pokre nuto za rad, da je bilo za vremena obavješteno o akciji, da se po svim naseobinama organizovalo posebne Odbore.

Megjutim mi smo već unapred slutili, kako će se ponašati naš Generalni Konsul. Ne radi se samo o njegovoj indiferentnosti za sve, što stoji izvan okvira njegove fiksne ideje, da postane poslanikom. Fali mu za kojigod akciju u većem stilu ugled i **upliv u kolonijama**. Kao što je on okrenuo glavu od »širokih masa« iseljeničtva, tako se i ono okrenulo od njega, tako da stoji on upravo napušten od iseljeničtva. Nema nikoga za sobom, a dok bude on ovjge, velike su akcije harmoničke suradnje iseljeničtva i službenog predstavnictva nemoguće, jer on s prezicom odklanja javnu suradnju s kolonijom. Zato je pognuo glavu i načinio se ko da ni nevidi, što se zbiva u domovini.

Bilo kako bilo, za Kraljevsku Vladu ovaj slučaj jasno fotografije državnog predstavnika Jugoslavije u Argentini i prilike, koje vladaju megju iseljeničtvom i koje ubijaju u zametku svaki efikasni podhvat.

JEDNU TREĆINU GODINE

imade »Gospodarstvo« za sobom. U prvom broju počeli smo sa skromnim obećanjem, da ćemo učiniti što bude moguće. Nismo razvili sjajnih programa, nego smo gledali, da ispunimo svoje skromno obećanje, u koliko je bilo moguće. Sadašnjih 12 stranica

po broju umesto 4, kojima je počeo prvi, pokazuje, da »na stvari nešto je«. I za nadalje nećemo se raspisivati o programu, koji imamo u vidu, nego ćemo se držati dosadašnje taktike, da taj program korak za korakom razvijamo. Pod napredkom razumeno sistematsko, ustrajno i strpljivo svladavanje poteškoća. Smatramo da je našom dužnosti, da najpre na sebi dokažemo, kako treba ustrajati i napredovati od maloga većemu i boljemu, a da tek onako dokažemo, da imamo pravo savetovati drugovima iseljenicima, što i kako bi bilo dobro, da i oni čine za svoj napredak, po geslu: manje zбора, a više tvora.

DRUSTVA

J. D. «KOŠOVO» u Ensenadu odlučilo da verno svom programu, stupi u vezu sa argentinskim Generalnim Konsulom u našoj prestonici, kad je iz novinskih vesti zaključilo, da pokazuje razumevanje za aktuelna gospodarska pitanja. Poverilo je svog predjednika, g. Petra Kebeļjića, da to u ime društva učini.

G. Kebeļjić, dne 27. p. m. predstavljen po našem uredniku, bio je primljen od g. Barriosa vanredno ljubazno. Razgovor trajao je celi jedan sat. Raspravljalo se o svim važnim gospodarskim pitanjima, posebice o nekim realnim koracima, koje bi bilo potrebno učiniti, da bi se omogućilo, da naš težački svet ne napušta svoje prvotno zanimanje, zemljoradnju, nego da bi mogao doći do zemlje.

Poznamo g. Kebeļjića kao agilnog i praktičnog narodnog radnika te smo uvereni, da će gore spomenuta veza uroditi pozitivnim plodom. Kad stvar dozrije, biće vreme, da se o njoj pobliže porazgovorimo.

Ovaj slučaj opeta je mali dokaz o važnosti organizacije za iseljeničtvo, koje bi moralo imati uvek na umu, da baš vremena gospodarske depresije treba upotrebiti za to, da se pripravlja na bolja vremena. Tek onda je iseljeničtvu moguće potpuno izrabiti dobra vremena, kad je na nje dobro pripravljeno.

JUGOSLOVENSKA ČITAONICA odlučila je, da proslavi prvu godišnjicu svog osnutka zabavom u Domu Jugoslovenskog D. U. P., u ulici Alte. Brown, 721, u negjelju, dne 2. o. m. u 21 sat, uz suradnju »Kola Jugoslovenskih Sestara« i sa predavanjem našeg glasovitog zemljaka g. dr. Oskara Ivaniševića.

KNJIGE I NOVINE

—o—

»**Pučka Prosvjeta**«, Split, Dolar 1.— godišnje. — Br. 9: Zahvala učenika u Brusju g. Stjepanu Miličiću za 30 primeraka knjižice učitelja Kraljića »Istranke«. O vidovdanskoj proslavi u Montevideu, sa slikom. Splitski Odbor Jugoslovenske Matice moli »našu braću u Americi i Australiji, da osnuju povjereništva Jug. Matice i da prijave osnivanje odboru u Splitu, koji će odmah pržiti sve potrebite podatke.«

»**Pučki Prijatelj**«, sa mes. prilogom »Razumni gospodar« 24.— lira godišnje na naslov »P. P., c. c. 314, Trieste, Centro«. Svi naši Istrani neka se pretplate na ovu svoju novinu.

»**Kmetovalec**«, glasilo Kmet. Družbe za Slovenijo. Ljubljana, za celo leto samo 30.— din. Sloveneci zemljedelci, naročajte se na Kmetovalec in dopisujte mu o tukajšnjem obdelovanju zemlje i drugih zanimivosteh svoje stroke v tukajšnjih krajih.

»**Goriška Straža**«. Celoletno samo 40.— lir, na naslov Mameli 5, Gorica. Naročajte vsaj skupno, če ni moogče posameznikom.

»**Pobeda**«, glavno glasilo Orju-ne. Godišnje 300.— din. Split.

»**Razgovor**« Naroda Jugoslovenskoga. God. 24. din.— Split. (Sa slikama).

=====

Jovan OSTOJIC TOŠKOVIĆ

Buenos Aires, Calle Suipacha 805

U. T. 44, Juncal, 5295

Izveštavam cijenjeno općinstvo, da sam zatvorio svoju posredničku kupoprodajnu kancelariju i salon za dame u ulici Viamonte 665 i otvorio jedno od najmodernijih trgovina kupoprodaje i to u gore naznačenoj ulici, pod imenom »**ASTRA**«, gdje kupujem i prodajem: briljantske, biserne i srebrne nakite, srebrne, poreculanske i kristalne servise, umjetničke slike, fine kancelarijske i sobne namještaje, muške i ženske haljine od svile, y štofa, za zabave i ulicu, švilene, štofane i krzjnene kapute, kožuhe, šešire itd. Sve te stvari su od najboljeg materijala a po neverovačnoj jeftinoj cijeni. Sve možete si nabaviti u kući »**ASTRA**« ili preko nje.

Dogjite pogledati moje zalihe, da se osobno osvjedočite.

Ne zaboravite, da su ekonomija, uteda i dobra za svakog a osobito za iseljenika.

=====

ZASTO SE RAZLJUTIO G. TODIĆ

Južna Amerika g. Todića pro- teže se od Zarate pa do Ensena- de. U toj Americi poznat je ta- ko, da ne bi se isplatilo odgova- rati na njegove lične ispade na potpisanoga u tri br. njegove »Pravde«. Da će megjutim i isel- jenici izvan ovog područja moći prosuditi, otkuda moralna ogor- čenost g. Todića neka sledi krat- ko razjašnjenje.

G. Todić je jedan onih »in- telktualaca«, kojima je poratna Europa osrećila u dosta znatnom broju osobito našu Severnu Ame- riku: naoružani za životnu borbu naobrazbom, koju bih označio lo- kalno europsko znanje, kojim su mogli tako nekako prolaziti u predratnom europskom upravnom organizmu, došavši sa neopravda- nim ili preteranim pretenzijama u praktičnu Ameriku, nagju se pre- ko noći nesposobni da se uhvate u koštac sa poteškoćama dnev- nog života. Nemaju potrebne fi- zičke snage, da idu nositi vreće ili da izdrže na žetvi teški rad, od zore do mraka, kod 40 stupanja vrućine, a bez praktičnog su znan- ja, da idu i počnu američku karijeru kao zidari, stolari, cipe- lari, krojači itd. U tom raspoložen- ju porodi im se u srcu zavist na sve one, koje vide oko sebe, da su uspeali premda nisu tako učeni ko oni. Trnjovitog puta do tih us- peha neće da vide, gledaju samo novčane rezultate tih gorkih po- četaka, koji su iseljenika stajali u većini slučajeva decenije naj- boljih godina. Zato se takav »in- telktualac« postavi na komodno stanovište, da su svi ti »neuče- ni« ljudi moralno obavezani, da u jednom ili drugom obliku dadu njemu na raspoloženje srestva za razne nejasne ili nepraktične pod- hvate, jer to njemu tako treba.

Tako je išlo i g. Todiću. I pot- pisani imao je čast, da je bio uzet kao objekat za »napum-

panje« od njega par puta.

A dakako uzalud, jer potpisani stoji na američkom stanoviš- tu: pošto nije on zvao g. Todića u Ameriku, niti ga ovaj pre dola- ska ovamo pitao za savet ima li doći ovamo ili ne, zato ga ni naj- manje nije briga, kako g. Todiću ide i što treba. Neka radi, a ako neće ili ne može da radi, neka se dađe repatriirati.

U jednom slučaju potražio je g. Todić potpisanoga te mu za- trazio 200.— peća, da time i još sa par stotina, za koje bi ulovio par drugih zemljaka, počne izdavati novine. Potpi- sani pozvao ga, neka donese naj- pre tačan proračun za izdavanje novine. »Ali meni treba to odmah, moja je situacija očajna«, tako je označio g. Todić jasno svoj inte- res i nije se više povratio sa pro- računom.

Ako se uzme u obzir tu činje- nicu i psihologiju njegovu, kao da ima on neki privilegij na izda- vanje novine, jer mu to momen- talno treba ako hoće da živi, biće iseljeništvu jasno, otkuda moral- no ogorčenje g. Todića na potpi- sanoga, koji stoji u ovoj zemlji proste utakmice na stanovištu, da svako može da osnuje i izdaje što hoće.

G. Todić hoće sipati iseljeniš- tvu peska u oči kao da on tobo- že ne brani rad g. Konsula, ko da bi bilo iseljeništvu tako naivno, pa da ne bi znalo, da ima mno- go uspešnijih načina braniti kon- sula, nego otvoreno vikati »živio konsul«.

»Gospodarstvo« ne napada ni- koga; kritizira nerad i štetni u- pliv g. Grisogona argumentima. G. Todić dolazi ovome, koji je kao dalekovidni diplomata sam zaustavio svoje osobno glasilo »Jadran«, kao s neba naručen u pomoć

time, da kategorički i bez do- kaza tvrdi, da pada na potpisa-

noga 90 % krivnje na tom ne- radu (zaboravlja rastumačiti na- koga pada tih 90 % za vreme po- sle 1. juna 1925), da potpisanoga po receptu starokrajskih novina osobno napada, pada da tako od- vrati pažnju naše javnosti od ar- gumenata, koje objavlja »Gospo- darstvo«.

time, da pokuša, da se »Gospo- darstvo« s njim, g. Todićem, upu- stiu nekakovu polemiku. On kako je već dokazao, veštak je u ta- kovoj salonskoj i nesalonskoj po- lemici, pak bi opeta i time bila odvraćena pozornost naše jav- nosti od zadaća konsula i od pro- suglivanja, dali je g. Grisogono tim zadaćama dorastao ili nije.

»Gospodarstvo« kritikuje g. Grisogona, kao Generalnog Kon- sula, i to argumentima. Na tu kri- tiku je pozvan jedino taj gospo- din, da odgovara, i to opet argu- mentima, a ne kojekakvim fiš- kalskim doskočicama.

Potpisani g. Todića u opće ne ubraja megju iseljenike. Iselje- nik je onaj koji dolazi ovamo, da ovgje živi i radi. G. Todić ovgje je samo još slučajno, već bio bio davno prošao za Čile ili Sev. Ame- riku, kad bi g. Grisogono bio imao malo više dara predvi- gjanja.

»Gospodarstvo« bavi se pitan- jem našeg državnog nadleštva, jer tvori isto temeljni kamen na-

še gospodarske budućnosti, a ba- biće se njime i onda, kad gg. To- dića i Grisogona već davno više neće biti u Americi. Slučajevi a la Todić i Grisogono su prolazni mo- menti. Zato se potpisani neće da- ti skrenuti s puta programa no- vine, pa makar ga ta gospoda cernili ko živoga vruga. Sa stra- ne stanovite vrste ljudi pri- pravljene je na sve, pa ako je iz- držao i brahijalni napadaj na se- be dok je još bio na Konsulatu, izdrazće još i nadaljne ispade.

A pitanjem naših državnih zas- tupstva na strani »Gospodarstvo« baviće se stalno, jer smatra kao aksiom, da je harmonička suradn- ja izmegju privatnih inicijativa iseljeničtva i inicijativa naših službenih državnih činitelja od temeljne potrebe za dobrobit isel- jeništva i dobrobit naše stare i nove domovine.

Ing. C. Jekovec.

NASA GOSTIONICA U MENDOZI

Fonda »Nueva«, calle Bel- grano 1366, Mendoza.

Jedno pol kvadre od zel- jezničke stanice, toči razna pića, poseduje udobne spa- vaće sobe, i ugošćuje sa izvrsnom hranom, a sve to za niske cene.

Vlasnik: Luka Vukasovic.

NAJSTARIJI ČEŠKOSLOVENSKI NOVČANI ZAVOD

M. SUCHAN

Buenos Aires

BOLIVAR 171

Novčane doznake u stari kraj

preko

Živnostenske Banke u Pragu

najvećeg novčanog zavoda u Češkoslovačkoj, sa glavnicom i pričuvmama od preko 400.000.000 Čk.

i preko

JUGOSLAVENSKE BANKE u ZAGREBU

(prijašnje Hrvatske Zemaljske Banke)

Čuvanje novaca us 4 % ukamaćivanje

Menjanje novaca po najboljim tečajevima

Prodaja prekomorskih prevoznih

listova uz najniže cene.



Gramofonske ploče

hrvatske, srpske i slovenačke

PIŠITE PO CENOVNIK

JUGOSLOVENIMA U BERISSU I OKOLICI

stalvljamo do znanja, da smo poverili svoje zastupst- vo gospodinu **Petru STAPI- ĆU**, calle Montevideo 493.

Tako će svi oni, koji žele doznačivati u stari kraj no- vac, koji žele preko nas ku- piti prevozne listove koje- gagod društva, ili pozivne prevoznice, imati pri ruci naslov, potrebna razjašnjen- ja ili željene obavesti.

M. SUCHAN, Bolívar 171, Buenos Aires.

PENSION »ZORKA«, FLORES

Poznata slovenačka cisto- ca. Najbolja opskrba. Prili- ka za konverzaciju u en- gleskom, nemačkom i ka- seljanskom jeziku.

Sobe s hranom ili bez hrane od \$ 80 dalje.

Calle Ramón L. Falcón 2207

Jedna kvadra od Rivada- vije, visina 6700.

VĚSTNÍK ČESKO-SLOVENSKÝ

ROČNÍK I.

Buenos Aires, 1. října 1926

Čís. 9

Vychází čtrnáctidenně

Redakční část řídí: Inž. R. KNAIBL, Rivadavia 1613

OTÁZKA VYSTĚHOVALECKÉ KANCELÁŘE

Již několikrát měli jsme důvod k tomu abychom poukázali na nevhodný způsob, jakým byl vyřešen požadavek kolonie tlumočený před dvěma lety naší vládě, aby byla zde zřízena stála kancelář, kam by se krajané mohli obracet o radu a pomoc v určitých záležitostech. Až do 18. července t. r. nikdo nevěděl, že onen požadavek došel vůbec povšimnutí, ačkoli věc byla vyřízena už tři měsíce před tím.

Naše spolky které celou tu akci podnikly nebyly o tom vůbec uvědoměny, a nebýti okolností, že pan generální konsul byl nucen říci několik slov o tom veřejně, byli bychom žili i nadále v doměnce, že vláda tehdejší akci úplně ignorovala. Řekli jsme tehdy o tom několik slov, dosti příkrých, ale ne dost silných aby se naše veřejnost pokud je zastoupena ve společích probudila z netečnosti ku věci tak důležité.

Teprve nově vzniklé »Dělnické Sdružení« vzalo si za úkol obírat se tím a zaslalo protestní resoluci na Min. Soc. Péče, v níž vyslovilo nesouhlas s dosavadním stavem věci.

Na tento počín dostalo se mu od p. Viktorina t. č. vystěhovaleckého komisaře a prokuristy »Internationale«, která patrně neuspokojila, tak, že týž byl pozván na schůzi dne 26. m. m. aby podal žádoucí objasnění.

Pan Viktorin se dostavil, uvedl jednotlivé body smlouvy s příslušnými vysvětlivkami.

Výsledek rozpravy byl ten, že »Děl. Sdr.« zvolilo tříčlenou komisi, která přizve delegáty ostatních zdejších spolků, zástupce tisku, dále p. p. gen. konsula a Vik-

torina, aby sbor takto vytvořený podal návrh na přetvoření vystěhovalecké kanceláře na instituci, která by mohla svoje úkoly skutečně plnit.

A k tomu připojujeme několik poznámek vlastních které odporují názorům p. Viktorina.

Myslíme, že k tomu, aby podobná kancelář mohla opatřovat práci, udělovat informace a rady, obstarávat překlady, zkrátka všecko to co od ní požadujeme nebo očekáváme není nezbytně nutné aby měla uznání argentinské vlády.

Tvrdí-li tudíž pan Viktorin, že to byl důvod, proč věc byla tajná, pak je to důvod velice pochybný a měl by platnost jenom tehdy pak-li by bylo Min. Soc. Péče počkalo s výplatou oné subvence až do doby, kdy by k tomu uznání argentinskou vládou došlo.

Další věc je ta, že dle výroku p. Viktorina je to vlastně firma »Internationale« která je v poměru smluvním a ne pan Viktorin, což odporuje prohlášení jeho kolegy p. Dr. Nepustila, že pan Viktorin je vyst. komisařem. Nevíme tudíž pořád s kým máme co dělat a kdo je vlastně zodpovědný. Myslíme, že úřední funkce jsou osobní, a je-li zde úřední osobou společnost s ruč. omezeným, pak je to opravdové unikum, a je-li podobná věc přípustná pak se snad dočkáme, že se u nás stane poslancem, ministrem či dokonce i presidentem nějaký konsum ve Zlámané Lhotě.

To co dle prohlášení p. Viktorina »Internationale« ve své úřední funkci pro krajané dělá bude

dělat i bez ní. Může tedy Min. Soc. Péče těch sto pesos měsíčně ušetřit bez obavy, že zájmy vystěhovačů budou poškozeny. Ba naopak tak jak věci jsou bude spíše »Internationale« s největší ochotou Min. Soc. Péče platit za obchodní reklamu, kterou jí toto dělá.

Poradu právní, oficiální překlady a tlumočnické služby, vystěhovalecká kancelář dnes neposkytuje protože jak se p. Viktorin vyslovil »za ty peníze to dělat nemůže«, o inspekčních cestách ani nemluvě.

Pan Viktorin prohlásil dále, že

to s p. konsulem Maxem »udělali tehdy po sousedsku«. Pan Viktorin jmenovanou funkci bral též po sousedsku.

Jenže, pane sousede Viktorine, kolonii to Vaše sousedování leze za nehty. Pro Vás konečně anebo pro Vaši firmu těch sto pesos neznamená nic aneb alespoň velice málo, ale pro kolonii vystěhovalecká kancelář řádně vypravená a svědomitě vedená znamená nesmírně mnoho.

Vy sám jste její potřebu nikdy necítil ale cítilo ji sta krajanů, kteří Vám neodpustí, že jste Vy její důležitost tak zbagatelisoval.

Ley 11.289

Neblahý zákon o starobním pojištění byl zrušen přes obstrukci irigoyenistů, kteří z důvodů agitací snažili se udržeti ho při životě přes to, že už déle než rok nebyl v praxi dodržován.

Po obstrukci parlamentní přichází na řadu obstrukce vládní, která užívá lhůty šesti měsíců určené ku vrácení zadržovaných příspěvků jako důvodu, který má vnést chaos do veřejnosti a vzbuditi zdání, že zrušení není proveditelné.

Skutečnost je ta, že oněch 30 milionů, které mají býti vráceny se z velké části rozplynulo a budou se těžko shánět. Proto se říká, že není možno vyřídit 150.000 aktů, ačkoliv věc je velmi jednoduchá, neboť při dobré organizaci a hlavně dostatku peněz věc se dá velmi snadno vyřídit.

Zákon sám byl udělán na rychlo bez předběžných studií, bez statistiky a obsahoval abnormity takového rázu, že staly se případy, že se hlásili do služeb zaměstnavatelů lidé, kteří byli ochotni pracovat celý rok zdarma, případně nabízeli ještě odměny za to, budou-li přihlášeni k pojištění s platem tisíce i více pesos měsíčně v naději, že po roce zajistí si doživotní rentu té výše.

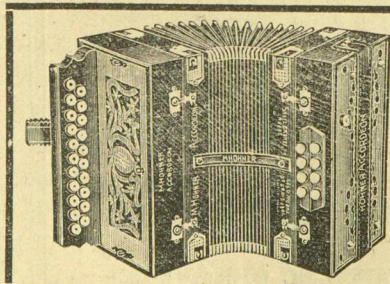
Za takových poměrů bylo ov-

šem vyloučeno aby zákon přinesl výhodu těm, kteří by byli nuceni vydržovati ze svého skromného platu horrentní pense takovým způsobem získané, nehledě ani k obrovskému aparátu úřednictva, který byl stvořen zároveň a který na druhé straně měl zajistiti vládnoucí posici politické strany, která se o zákon přičinila.

Tyto okolnosti byly závažnější nežli nedostatky, které se objeví jakmile se zákon ten podrobí počtářskému rozboru. Obtíže, které prodělává právě podobný fond teprve dnes po 30 letech existence, byly by se v přítomném případě ukázaly do roka. Než jsou to věci do nichž nemíníme zabíhati poněvadž zrušením zákonu pozbývají důležitosti.

Krajané, kteří mají vůči zrušenému pensijnímu fondu pohledávky, musí žádati o jejich vrácení u firmy, kterou byly složeny. Firmy které strhované příspěvky na fond neodvedly, musí je vrátiti ihned. Ony firmy, které ale svoji povinnost plnily a příspěvky do fondu odvedly, budou moci vrátiti je do šesti měsíců až jim budou fondem vyplaceny zpět.

V případě, že by šestiměsíční lhůta stanovená parlamentem byla prodloužena může se státi, že bude nutno čekati déle.



ALFREDO GEIPEL

Import hudebních nástrojů
všeho druhu

Vlastní továrna v Plesné (Čechy)
Buenos Aires Corrientes 1776

ŽIVELNÍ KATASTROFY

Rok 1926 vyznačuje se počtem živelních pohrom jak co do množství tak i co do rozsáhlosti jejich.

Po Evropě, která byla postižena obrovskými povodněmi přišly na řadu cyklony a huracany v Asii i v Americe. V posledních dnech bylo takřka úplně rozbořeno nádherné přístavní město Miami na Floridě. Při této příležitosti ztroskotaly veškeré lodě kotvící v přístavu, v městě pak samotném padlo za obětí rozpoutanému živlu spousta lidských životů.

Několik dní po té stihlo stejné neštěstí město Encarnación v Paraguayi, ležící na řece Paraná proti městu Posadas v Misiones. Během půl minuty vzdušný vír strhl většinu budov nečině rozdílu mezi ubohými ranchos a solidně stavěnými bankovními budovami. Paraguay želí kromě těžkých hmotných ztrát na dvě stě životů nepočítaje v to spousty raněných a pohmožděných.

Byly vyslány pomocné výpravy a povoleny velké obnosy peněžní. Argentinská vláda přispěla 50.000 pesos.

Není nám do té chvíle známo zda nepřišel o život některý z našich krajanů tam usazených nemajíce dosud odpovědi na náš dotaz.

KONEČNĚ DOŠLO TAKY NA NĚHO

Odpravil slušnou hromádku etizádostivých protivníků, kteří si učinili světový kampeon

nát ve rvaní na pěstě životním cílem.

Kdyby při tom šlo jenom o slávu, pak by těch kandidátů na sražené nosy, vytrískané zuby a zlámaná žebra bylo hodně méně. Ale být světovým kampeonem boxu nese kromě slávy také pěkné peníze. Dempsey má dnes hezkou hromádku dolarů, má akcie a hezkou ženu, které na tom nezaláží má-li její Jack titul nebo ne.

Vítěz nad ním, Géne Tunney, dobyl si titulu v desíti kolech po třech minutách. Porážka favorizovaného Dempseye vynesla mu pouze 200.000 dolarů, za to Dempsey s hrabnul bolestné 800.000 dolarů.

U nás před válkou stála facka pětiku - a tady?

R Ů Z N Ě Z P R Á V Y

—o—

330.000 dolarů za bibli. Je to trochu mnoho v době kdy ji možno dostati od anglické biblické společnosti zadarmo a v kterémkoli jazyku. Jenže tahle bible o které píšeme je ona slavná bible, kterou tiskl první knihtiskař Gutenberg, vynálezce tiskařského lisu. Je tištěna na pergameně a sestává ze tří svazků. Byla prodána klášterem sv. Pavla v Koryntě za 300.000 dolarů, což je až dosud nejvyšší obnos jaký kdy byl zaplacen za tištěnou knihu.

* * *

Ludvik Hohenzollern přijel nedávno do Argentiny. Při vstupu na argentinskou půdu prohlásil,

že přišel sem za účelem studií. Z počátku studoval zdejší salony, pak ale chtěl ukázat, že to s tím studováním myslí doopravdy a nyní navštěvuje po pořádku všechny německé kolonie. Vrátil se právě z Misiones a prohlašuje, že byl nadšen bohatstvím Argentiny o němž se přesvědčil na vlastní oči. V Doře ale nebyl.

* * *

Kolik živoucích obětí války je v Československu Ke konci roku 1924 bylo v evidenci Zemského úřadu v odvodu Čech 139.300 invalidů, 69.238 vdov, 19.900 úplných sirotků, 115.040 částečných sirotků, 61.560 otců a matek po padlých a zemřelých vojínů a 462 úplných sirotků, ze zahraničí pak 11.605 invalidů, 11.699 vdov, 1.135 úplných sirotků, 2.594 předků a 18 sourozenců, celkem 450.060 osob. Důchod válečného či poválečného poškozenec byl přiznán celkem 296.627 osobám a 152.544 bylo jich zamítnuto. Největší část invalidů je ve stáří 28—38 let, nejvíce důchodů vyplácí se tak zv. nižších pro invalidy od 20—30 proc. neschopnosti. Poměrná úmrtnost invalidů-důchodců činila za 5 let 4,3 proc.

* * *

ČÍNSKÝ PSACÍ STROJ

Na první pohled se zdá, že se na psacím stroji může psát stejně dobře všemi řeči. Zdá se, že jde pouze o změnu písmen. Ano, jenže všechny řeči se nepiší písmeny. Zobrazení písmen u Číňanů není vskutku zvukové a abeced-

ní. Je myšlenkou zobrazení poněkud originální neboť každá myšlenka, každé slovo, každá věc představuje rozdílné písmeno. Sinologové jich v čínštině rozeznávají dvacet tisíc. Velká americká továrna psacích strojů Hartford bude nyní vyrábět psací stroje s čínskými značkami. Před zahájením výroby stanovili znalci rozřazení tisíců značek, aby i Číňané měli praktický psací stroj. Znalci čínské fonetiky se však vyslovili proti teoretickému podložení tohoto stroje, který na 2000 klávesách chce zachytit všechny důležitější čínské značky. Vyskytují se vážné hlasy, že tento stroj jednak pro svou cenu jednak i pro technické potíže jeho upotřebení stane se musejním kouskem jedinečným svého druhu.

* * *

Tresty za nevěru v Číně.

Čínské ženy jsou dosud úplně pod vládou mužovou a nebohá je žena, která byla přistižena svým mužem při nevěře. Manžel má právo ihned usmrtit jejího průvodce, ale musí také v zápětí usmrtit svou manželku, chce-li zůstat beztrestný. Nedávno se stalo v Čangče (provincie Hunan, že čínský obchodník, který se neočekávaně vrátil z cesty, zastihl svou manželku při nevěře. Poručil jí, aby si stouplí k sobě oblíčky a rozkázal přinést velkého pytel; žena a její milence byli pak do něho zašiti, pytel byl zatížen velkými kameny a shozen z mostu do řeky. Pochybuje-li manžel o okolnostech takového skut-

CESTOVANÍ DE CHILE

Santiago de Chile, v září. Kdyby si někdo, kdo chce jeti z Buenos Aires do Chile myslel, že bude cestovat tak jak mu řeknou v dopravní společnosti F. C. Trasadino, byl by na velkém omylu. V létě snad ano, ale v zimě jistě ne. Uechei tvrditi, že naprosto vše, co je uvedeno v jízdním řádě jest nesprávné. Jeden udaj, musím doznati, se přesně shodoval s obdrženými informacemi, a to je, že jsme vyjeli z Buenos Aires v neděli přesně v 9 hod. 15 ráno, jak bylo udáno. Tím však končila přesnost udajů, a již po půl hodině nám vylepili na okna vozu oznámení, že v Kordillerách počala sněhová bouře (která mimochodem řečeno trvala tam již kolik dnů, o čemž společnost v Buenos Aires jistě věděla dříve, než několik minut po odjezdu vlaku) a proto se

neví, zda bude možno z Mendoza cestu dále pokračovati.

Byli jsme dosti naivní, že jsme věřili, že do té doby snad bouře ustane a proto jsme si příliš nelámali hlavy sněžením v horách, až druhého dne ráno, když nám v nádraží mendozském bylo oznámeno, že vlak dále nejede.

A nyní nastalo to nemožné dlouhé čekání, kdy nás společnost ujišťovala, že vlak pojedje během 3 až 4 dnů. Jen sem tam, nějaký privátní »dobrodinec« nám svěřil, že to mýže trvati měsíce. Spočátku jsme jej měli za člověka, který dobře nechápe co mluví, až jsme ku konci viděli, že i ten neudával dostatečně dlouhou lhůtu. Čekali jsme plných 38 dnů, abychom konečně se vydali na další pouť, ne ovšem bez dalších překážek.

Že na cestě do »Puente de Inca« prasklo něco na lokomotivě a museli jsme čekat téměř 3 hodi-

ni na stroj nový (prý), abychom pak jeli dále přece jen s tou »prasklou«, je nepatrnou událostí; neb konečně to nebylo tak nekřesťansky drahé, jako přenocování ve zmíněném hotelu, kam jsme se doklopýtali z nádraží za naprosté tmy, brodíce se při tom po kolena ve sněhu.

Druhý den ve 4 hod. ráno zase zpět ku vlaku, který nás zavezl asi 10 km dále a zůstal státi, neb kolej dále již nebyla vyčištěna. A tak po několika hodinovém čekání — totiž nedovedli dosti mul a proto bylo nutno na výpravu z Chile čekat — jsme byli my i naše zavazadla naloženi na tato trpělivá zvířata, což jsme si opět samozřejmě museli dobře zaplatiti; č 50.— za osobu, a 0.25 stálo 1 kg zavazadla. A dále to šlo zasněženými horami. Cesta byla velmi krásná, neb počasí nám konečně přálo, ale myslím že jsme byli vřichni rádi když po ujetých 30

km jsme konečně v Junkalu sestupovali z unavených zvířat, která až dojemně dávala na jevo radost, že se zbavila svého břemene.

Tu však ještě nebyl konec naší pouti, ani našich výdajů. Zaplativše ještě ve stanici všechny možné a nemožné výlohy, jeli jsme dále do Los Andes, kde nutno opět přenocovati a platiti bolestné peníze, abychom čekali na vlak do Santiaga, který nás konečně druhý den odpoledne dovezl k našemu cíli.

Netvrdím, že celá tato cesta nebyla hezkou a romantickou, ač ne příliš pohodlnou. Ten, kdo jezdí pro zábavu, by toto malé dobrodružství uvítal snad s nadšením, ale ten, kdo musí počítat s penězi i časem je málo potěšen lehkovážným tvrzením F. C. P.

A proto radím krajanům, ne nech se zlákat sliby a jízdními řády a nejedí do Chile v ZIMĚ. R. S.

ku, nechá čínský soudce dopravit k soudu mrtvolu a oddělit jejich hlavy od trupu. Hlavy jsou pak vrženy do velkého sudu naplněného vodou, načež se míchá vodou, až se ve středu utvoří shluk. Obrátí-li se hlavy obličejem k sobě, je manžel osvobozen a obdrží ještě odměnu; jinak je stíhán pro vraždu. Byl-li služebník domu manželova spoluvinníkem, je odsouzen k trestu »pozvolné« smrti. Kat musí odsouzenému vyřezávat z těla co nejvíce kusů, až po velkých mukách dostaví se smrt. Všechny případy nevěry manželé nekončí se však krvavě. Často milenec vyvázne, zaplatí-li postiženému manželovi odškodné. V tomto případě musí se manžel vzdát své ženy. Někdy je odevzdán vinník obecnímu staršímu, který ho potrestá zpravidla bičováním a vykáže z místa. Ženy obvykle jsou pak prodány do veřejných domů. Jak vysoce si váží čínské ženy svého studu, ukázaly četné jejich sebevraždy za dob válečných. Usmrcovaly se dobrovolně, aby se nemusely vzdát vítězným nepřatelům. V mnohých čínských školách jsou nabádány dívky k tomu, aby si již v mládí hyzdily obličej ranami a ztratily tak svůj půvab.

NOVÉ VYKOPÁVKY V INDII

Od několika let se v Sindu a Pandžabu, v místech Harappu a Mohendžodaru, vykopávají překvapující památky nejstarší indické archeologii. Až dosud nejstarší známé indické stavby a památky sahaly do 3. století př. Kr. Památky objevené nyní v Pandžabu ukazují vysokou kulturu, datovanou do třetího až čtvrtého tisíciletí př. Kr. Už tehdy národové Sindu a Panžabu se dobře vyznali ve stavbě skutečných měst, měli vysokou kulturu uměleckou a plně vyvinuté písmo. Tato prastará civilizace je podle všech známek silně příbuzná s kulturou mezopotámskou, nyní zjišťovanou v Iraku, a vykazuje mnohé podobnosti s egejskou středozemní kulturou, sahající do nejstaršího Řecka. Podle toho bychom objevovali netušenou dosud prastarou kulturní oblast, prostírající se od Středozevního moře přes Persii do Indie.

Počet očí u hmyzu. — Dokonalší hmyz má vždy složité oči, z nichž každé skládá se z většího nebo menšího počtu očíček, které jako dalekohledy jsou namířeny různými směry do prostoru. Počet těchto očíček není stejný a souvisí, jak se zdá, se schop-

ností letu. Oko mouchy domácí má 4000 očíček, oko ováda 7000. U motýlů stoupá tento počet až i na 17.000 u smrtihlava, ba někteří motýlové denní mají už 17.000 očíček. Zvláště velkých očí potřebují dravé vážky, u nichž počet očíček je až 20.000. Naproti tomu hmyz, který žije cizopasně, má oči velmi malé a jednoduché (blecha, veš). Kromě takových očí složitých má leckterý hmyz i oči jednoduché v různém počtu. Zdá se, že jednoduché oči jsou starší a původnější než složité, neboť se vyskytují u larev hmyzu a v dospělosti jen u primitivních skupin, jež považujeme za potomky nejstaršího hmyzu vůbec.

PLÁČ ZVÍŘAT

American Science říká, jak zvířata pláčou stejně jako lidé. Z bolesti a žalu prolévá slzy vůl, velbloud, jehně, osel, opice, žirafa a myš. Opice pláče, cítí-li se opuštěny nebo přišly-li o nějakou radost. Jelen pláče, nedostihl-li, co pronásledoval. Paní Burtonová, která studovala jednotlivě tuto otázku vypravuje, že viděla v syrské pustině velblouda prolévat slzy z velké žízně. Oslík, který si na pochodu zarazil hřebík do nohy, vypadal velmi ztrápeně a z očí se mu hrnuly slzy. Slavný cestovatel Livingstone vypravoval, o matee-opici, která plakala, kdykoliv viděla své dítě, jež nemohla pochovat. Dr. Boerlage, střelce jednou na Javě, zasáhl opici, která se držela na stromě. Opice spadla mu k nohám a umírala s očima plnými slz, držíc své mládě v náručí. Také střelená žirafa byla nalezena se zaslzenými očima.

NEVINNÁ STRAŠIDLA

V Australii žije ještěrka, která dostala hrozné jméno »moloche« po známém foenickém božstvu, na jehož počest byly upalovány děti. Vskutku má tato ještěrka dosti hrozné vzezření. Je totiž poseta dlouhými rohovitými trny, takže objevitelé její jistě jen s obavou po ní sahalí. Je to však zvíře celkem nevinné, které žije v písčitéch krajinách Austrálie a živí se skoro výhradně mravenci. Hrozné trny mají tuto ještěrku chránit proti různým nepřatelům. S tím asi souvisí, že často malé skupiny těchto ještěrek zcela klidně sedávají na vrcholcích písčitéch kopečků a sluní se bez obavy, že by je některý nepřítel napadl. Molochu hodně se podobá mexická ještěrka ropušníku, jejíž tělo — široké a zavalité — i váhavé pohyby vskutku připomínají ropu-

Nečtete-li

“VĚSTNÍK”

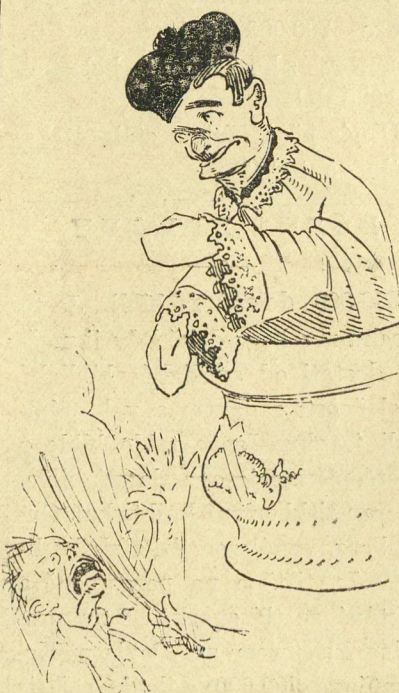
jste

sám proti sobě —

proto předplatte se!

chu. Má také velké trny. Starší Mexičané bájili o ropušníku, že v nebezpečí vystřikuje z oka krév, což však novější porozovatelé popírají; jsou však také zprávy, které potvrzují toto pozorování. a. d.

ANDĚL MÍRU



Já jsem bratr duší tělem srdce moje krvácí cože se tu vzácné síly v krutém boji utrací.

Nechte vády, nechte sporu svorný cíl si vytkněte vždyť jste jedné matky děti v objetí si padněte.

Odpusťte si buďte bratry žijte v míru, v pokoji a ty rány — uvidíte krátký čas je zahojí.

Tak nám káže bratr Franta. Pravda trochu pozdě si dokud do nás bili klackem jakživ neřek zholá nic

Že jsme pár ran oplatili máme dělat pokání—!? Milý Franto — to si raděj plivnem dvakrát do dlaní.

N. N.

SPOLKOVÉ ZPÁVY

TĚL. JEDNOTA SOKOL

Dne 25. t. m. o 9 hod. večer konaly se tělocvičné závody na nářadí, pořádané municipální Dirección General de Plazas y Ejercicios Físicos v tělocvičné klubu Gimnasia y Esgrima, na které byla Těl. Jedn. Sokol jak obvykle zvana a kterýchžto závodů mimo naší Jednoty účastnily se následující spolky:

Gimnasia y Esgrima
Colegio Militar
Gimnastas Suizos
Něm. Turnverein

Účast jak závodníků tak obecnstva byla velmi hojná a průběh závodů prodloužil se až do 1 hod. v noci.

Výsledek dosud není přesně znám a neopomeneme jej uveřejnit dodatečně.

ZALOŽENÍ NOVÉ TĚL. JEDNOTY SOKOL V PRES. ROQUE SAENZ PEÑA

V neděli dne 12. m. m. byla v Pres. Roque Saenz Peña v restauraci »Slavia« odbývána ustavující schůze pro založení Těl. Jednoty Sokol při které se přihlásilo 20 členů.

Zvolení byli:

za starostu: br. Fr. Marvánec
za místostarostu: br. Josef Virt
za jednatele: br. Josef Helly
za vzdělávatele: br. Karel Malina
za pokladníka: br. Fr. Marvánec
Cvičení konati se bude třikrát týdně.

Vítáme s nadšením tento nový popud na poli národní práce a přejeme nové jednotě mnoho zdaru.

DĚLNICKÉ SDRUŽENÍ

Členská schůze »Dělnického Sdružení« konaná dne 26. září v restaurantu »Munich« projednala ve svém čtyřhodinovém zasedání

Do ROSARIO a okolí!

Oznamuji P. T. krajanům, že jsem na Calle Gral. Urquiza 1647, otevřel

KREJCOVSKOU DÍLNU

Vynasazím se bych dobrou a levnou prací svým krajanům vyšel vstříc.

Žehlení obleků \$ 2.—

ANTONÍN TOMEČEK

Gral. Urquiza 1647

ROSARIO de Sta. Fe

mnoho důležitých věcí.

Debaty rozpravené o vystěhovalecké kanceláři trvala téměř půl třetí hodiny za přítomnosti vystěhovaleckého komisaře p. V. Viktorina a přítomného též p. inž. Knaibla. Po debatě usnáší se «Dělnické Sdružení» na resoluci o zreorganizování tohoto úřadu a zvolena komise sestávající se ss. Novotného, Ingra a Golda, kteří vypracují detailně tuto otázku a usnesou se na dalším postupu v této organizační záležitosti.

V den 28. října nic «Dělnické Sdružení» nekoná ale v listopadu se bude pořádání slavnosti se vzpomínkou na ruskou revoluci.

Čistý výtěžek ze zábavy konané dne 11. září činí 423 pesos.

Usneseno konati mimořádnou valnou hromadu a k tomu zvolena kandidátní komise jež vypracuje kandidátku.

Zvolena tisková komise sestávající ze ss. Barbuňka, Golda, Novotného a Loveckého, jež prostuduje otázku vydávání dělnického časopisu.

Schůze byla čteně navštívena a «Sdružení» čítá dnes 73 členy.

ČESKOSLOVENSKÝ KLUB

V CORDOBĚ

koná v neděli 3. října t. r. svoji

Výroční valnou hromadu

v místnostech spolkových o 14. hod.

Program:

- 1) Čtení protokolu
- 2) Zprávy činovníků a) jednatele
 - b) pokladníka
 - c) knihovníka
 - d) hospodáře
 - e) revisorů.
- 3) Volby funkcionářů na rok 1927.
- 4) Další postup.

5) Volné návrhy.

Nesejde-li se dostatečný počet, členů do 14. hod. odbývá se tato o hodinu později bez ohledu na počet přítomných.

V pádu špatného počasí o týden později.

Córdoba, v září 1926.

MLÁDENCI ČSL. KLUBU

v Cordobě

pořádali v sobotu, dne 25. m. m.

»PLES SVOBODNÝCH«

s žertovnou poštou, kupovanou volenkou etc. zábavným programem.

Návštěva byla hojná a účastníci se bavili až do rána.

Moda.

«Ta ženská moda přivede člověka k zoufalství!» ztěžoval si nám nedávno známý mládenec. «Každým rokem určuje pás žen v jiném místě. Kde ho má našinec potom hledat, když chce vzít dívku kolem pasu?»

Poslyš ale, mládenečku, náš úsudek, máš-li času: Kdo to neví, nemá práva dívky brát kolem pasu.

* * *

URODILA SE MNĚ ALFA

v Colonia Dora a pan K. S. Svoboda si to s náramným gusem opakuje. Je vidět jaká je to pro něho ohromná událost — že v Doře vůbec něco roste.

Doctor Med. N. V. MILOSLAVICH

Consultas de 3 a 6 h. p.m.

417 TUCUMÁN 417

U. T. 0308 Retiro

OTEVŘENÝ LIST „ČESKOSLOVENSKÉ EMIGRACI“

Časopisu Ústavu pro hospodářské styky emigrační a kolonizační při Masarykově Akademii Práce v Praze.

Vážení pánové:

Článek ve dvojčísle 10 až 11 jednající o Colonia Dora vzbudil ve zdejších kruzích zasvěcených do pravého stavu věcí nelibý úžas.

Neviníme Vás, pánové, kteří nemáte možnosti vidět věci tak jak jsou, že připustili jste bez váhání publikaci onoho článku. Okolnost, že byl Vám dodán Min. Soc. Péče co úřední informace zabývá Vás zodpovědností zaň.

Informace ta obsahuje řadu tvrzení stojících v naprostém rozporu se skutečností, které dokazují že pisatel její buď o věci nemá zdání (pak běží o úžasnou lehkomyšlnost) nebo, že vědomě kryl nekalé machinace (pak je to — ?).

Soudíme, že v zájmu přestýže instituce takového rázu jako je Masarykova Akademie Práce je Vaší svatou povinností dát průchod pravdě a zároveň upozornit Min. Soc. Péče na imperativní nutnost vyšetřit kdo odvážil se dodat mu informaci podobného druhu.

Jsmo s to dokázati následující fakta:

- 1.) Zájem o Colonia Dora byl vzbuzen propagandou »Jihoamerického Čechoslováka«, později »Jihoameričana«, jehož majitel p. K. S. Svoboda byl

k tomu získán svým představeným v Banco Hipotecario Nacional p. José Casanova.

- 2.) Tento kromě svého úřadu zabýval se komisionářstvím a v květnu 1924 utvořil s p. Rafaelem Agrelo společnost, jejímž cílem bylo kolonisovat pozemky v Colonia Dora náležející firmě Antonio Agrelo Ltda. Pan José Casanova měl svým vlivem v bance prosadit hypoteční zápůjčky aby firma Antonio Agrelo výhodně prodala pozemky, které po 15 let marně pokoušela se kolonisovat a tím přenesla risiko na Banco Hipotecario Nacional.

- 3.) Propagační články psal do »Jihoameričana« pan Jaroslav Kučera, bývalý továrník cukrovinek z Uh. Brodu (tedy odborník v zemědělství), který doslovně přeložil různé články a letáky zde vydané, jejichž sugescí podlehl asi 40 krajanů. Pan Kučera byl pak kolonisující firmou doporučován našim krajanům jakožto spolehlivý rádce při koupi a byl za své služby honorován.
- 4.) Pan K. S. Svoboda a tehdejší p. konsul Jiří Max byli na nebezpečí kolonizace v »Doře« upozorněni (písemné svědectví), — výstrahy však nebylo dbáno.

- 5.) České Národní Sdružení v Pres. Roque Sáenz Peña vyslalo do Colonia Dora zkušené

zemědělce za účelem vyšetření tamějších poměrů. Na základě poznatků oné komise bylo p. K. S. Svobodovi zvláštním přípisem oznámeno, že Colonia Dora pro osídlení našimi krajany způsobitou není a připojena výzva aby další propaganda pro ni byla zastavena.

- 6.) Pan K. S. Svoboda ignoroval záměrně nepříznivé zprávy, které ho došly od kolonistů usadivších se tam v důsledku jeho propagandy.
- 7.) »Jihoameričan« nikdy neupozornil na to co je to »Salitre« a na jeho nebezpečí.
- 8.) Firma Agrelo Ltda. prodávala pozemky o nichž věděla, že každý pokus hospodařit na nich je předem ztracen a nutila krajany, kteří pojali určité podezření, aby si pozemky podrželi.
- 9.) Řada krajanů opustila pozemky po vymýcení lesa a zoraní jich ježto nebylo možno je zavodnit.
- 10.) Pan K. S. Svoboda znal všechny tyto okolnosti ale propagoval stále. Teprve když zásluhou naší protiagitace byla veškerá další kolonizace čechoslováků znemožněna, byl firmou López, Agrelo & Casanova inserát v »Jihoameričanu« suspendován a v této chvíli zmíněná společnost liquiduje.
- 11.) Článek v »Crítica« je věcně úplně správný. Osobní nepřátelství o němž mluví úřední zpráva nestvořilo okolnosti výše uvedené, stej-

ně jako osobní přátelství nevyvrátí fakta právě zmíněná. Podobný argument je velmi pohodlný nehledě k tomu, že do úřední zprávy se naprosto nehodí.

- 12.) Mohla-li čsl. vláda vyslati zvláštního zmocněnce ku vyšetření kolonizačních poměrů na Tahiti v Oceanii, mohl po našem soudu tehdejší pan konsul Max vyslati aspoň podřízeného úředníka ku vyšetření poměrů v Colonia Dora, zvláště když mu byla známa polská kolonizace v Real Sayana (sousedící takřka s Dorou), kterou on sám prohlásil za dobrodružnou akci. Jeho netečnost v této záležitosti zdržujeme se kvalifikovati.

Veškeré okolnosti uvedené v předcházejících bodech potvrdí v plném rozsahu výsledek úředního šetření zahájeného nynějším panem gen. konsulem, kterému jsme k tomu účelu dodali průkazný materiál. Tím samým bude desauvován autor referátu na který se vztahujeme a Min. Soc. Péče vyvodí z toho příslušné důsledky. Tak aspoň doufáme. Neboť přiči se zákonu prospívati komukoli na úkor třetího. Děje-li se tak nad to v cizím prostředí pak zneužití důvěry a nezkušenosti krajanů přiči se zásadám lidskosti.

Je mezi námi dosti lidí, kteří to nechápou. Že by to však nedovedlo pochopit Min. Soc. Péče — to bychom nepochopili my.

Tož pane Svobodo, řekněte svým čtenářům, a pošlete kablegram na ČSL. Emigraci, že mám 5 ha. (slovy 5 hektarů) alfy. A přidejte k tomu, že je to zbytek z 28 hektarů, které jsem zasel a kterou tam nechaly housenky a ne-spálil salitr. A že jenom semeno mne stálo \$ 1853 (tisíc osmset padesát tři pesos).

A budu-li chtít dnes být vlastníkem oněch 5 ha. alfy musím ještě p. Agrelovi doplatit 8.000 \$ tak že mne přijdou pak celkem na 28.000 \$ t. j. 5.600 \$, 1 ha. čili přepočítáno na naše poměry dle dnešního kursu asi 19.000 Kč. jedna měrice.

Buďte ujištěni, že potom všichni sedláci na Hané i v Polabí prodají svoje grunty a pojedou usadit se do Dory.

A Vy budete pak moci zase vydávat »Jihoameričana« i v tom pátém čtvrtku v měsíci.

Inž. Rod. Knaibl.

PREDPLATNE A DROBNY ROZPRODEJ U:

BUENOS AIRES: «Eurasia», Nueva York 3363 (Devoto).

M. Suchan, Bolívar 171 (u Centru grada, 1 c. od Plaza Mayo).

Grubasevic Jorge, Suárez 410 (na Boci).

BERISSO (Ensenada), Alberto Slovenik, N. York 4865.

BERISSO. Stapić Petar, Montevideo 493.

COMOD. RIVADAVIA: José Antos, Y. P. F. Kmo. 3.

CORDOBA: Antum Horvat, Entre Ríos 2924.

DOCK SUD: Lekarna Huspaur, F. Quiroga, 1181.

MONTEVIDEO (R. O.) F. Hermann & Cía., Piedras 419

MONTEVIDEO: E. R. Alaguich, Cerro, Barcelona 109.

P. ROQUE SAENZ PEÑA: Dusan Svorecan.

RESISTENCIA: Juan Ruzic-Nezica, Col. Margarita Belén.

KOLPORTÉRI:

Jednotlivá čísla «VESTNIKA» lze obdržeti v prodejnách.

Calle Corrientes 308

Calle 25. de Mayo 482

CENA 15 Cts.

Un libro sensacional

Recetas y procedimientos útiles, o Manual de la aSlud.

—Nociones teóricas y prácticas indispensables para preparar y emplear medicamentos caseros. — Yervas medicinales de uso constante. — Revela el maravilloso secreto de cómo una mujer puede curar a su esposo, padre o hijo, del vicio de la bebida sin el conocimiento de éstos.

GRATIS remito prospecto de las materias que contiene el libro. Pídale a su autor: Prof. B. Muratti, Reconquista 1720 (Arroyito). Rosario de Santa Fe.—Precio: \$ 5.—

DĚLNÍCI A ŘEMESNÍCI!

VÍTE-LI O NĚJAKE PRÁCI SDĚLTE TO IHNED PANU SUCHANOVÍ ABY TAM POSLAL ZASE NAŠE KRAJANY!

Dr. JORGE DEL RIO
Advokát

udílí veškeré porady v záležitostech právních (smlouvy, pohledávky, mzdové spory, dlužní úpisy, úrazy, pojištění, etc.) našim krajanům zdarma.

Porady od 2 do 6 hod.

Bs. Aires

Bolívar 171 I. p.

Radioaparáty

všech druhů dodává a opravuje za ceny mírné. Dotazy též písemně zodpoví.

Luis Hloucek, Chile 1634

ZUBNÍ KLINIKA

Suipacha 548 - 3 poschodí

Bezbolestné léčení všech ústních a zubních nemocí (hnisání okostnice) v několika málo návštěvách.

Porcelánové plomby. \$ 5.—

Platinové plomby .. \$ 5.—

Zlaté 22 kar. plomby .. \$ 10.—

Lité korunky, masí-

vní dto \$ 20.—

Chrupy zaručené priléhající od \$ 50.— vyše.

Ordinae od 2 do 7 hod.

ZUBNÍ ATELIER

Dr. Mánuel Muchnik

dentista operáter

Calle Viamonte 2314 - I. pos.
Telefon: Juncal 2447

Ordinuje v pondělí, středu a pátek od 2 do 10 večer.



248

Plombování zubů del nejnovější metody. Umělé zuby zlaté i v kaučuku. Práce zaručené dobrá a trvanlivá.

PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÝ ZÁVOD KREJČOVSKÝ v BUENOS AIRES

Poskytuje P. T. p. p, krajanům největší výběr prvotřídních anglických látek odpovídající všem

Obleky dle míry odpovídající všem

požadavkům moderního střihu ZA SNIŽENOU CENU

F. JURENA

Suipacha 879

Čechoslováci!

Lodní lístky - Poukazy - Korrespondence - Rady

OBRATTE SE NA NAŠI KANCELÁŘ

“MEDDA” SPOLEČNOST PAROPLAVEBNÍ a OBCHODNÍ

SARMIENTO 402

BUENOS AIRES

FILOMENA BÍLKOVÁ

PRVNÍ A JEDINÁ ČSL.

Specialistka a porodní asistentka ve všech ženských nemocech
DIPLOMOVANÁ NA KLINICE Y PRAZE A V Bs. AIRES

Calle GAZCON No. 509

U. T. 63 Almagro 0332

Ordinuje od 1 do 5 hod.

Lékař k dispozici

Příjmou se pensionistky

"SKLEROLSYRUP"

Prof. Dra. Mladějovského

jest světoznámým a nejlepším prostředkem
proti

ZKORNATĚNÍ TEPEN

Importéři: F. Hermann & Cia.

MONTEVIDEO, Piedras 419

Rozdělovna a sklad:

BUENOS AIRES, Alsina 533

VASÍ RODINU

nejlépe Vám sem z vlasti do-
pravi stará a osvědčená firma

M. SUCHAN

BUENOS AIRES

BOLIVAR 171

Compañías de Navegación

HAMBURGO SUD AMERICANA HAMBURGO AMERIKA LINIE

Najnoviji vozni red:

12	Oktobra	CAP POLONIO
14	"	BAYERN
19	"	CAP NORTE
11	Novembra	MONTE OLIVIA
20	"	WÜRTTEMBERG
25	"	ANTONIO DELFINO
9	Decembra	CAP POLONIO
14	"	MONTE SARMIENTO

POZIVNE PREVOZNICE, izdajemo za poziv obitelji is ko-
jegagod mjesta u Jugoslaviji.

Treći razred nudi putnicima sve pogodnosti, koje je stvo-
rila najmodernija tehnika u brodogradnji. — Za obitelji
sa djecom kabine. Umjerene cijene.

A. M. Delfino y Cía. (S.A.), Reconquista 335

KREJČOVSKY MÓDNÍ ZÁVOD

VKUSNÉ OBLEKY \$ 80 a výše

ELEGANTNÍ SVRCHNÍKY \$ 75 a výše

MÓDNÍ KALTHOTY \$ 25 a výše

dle míry

Velký výběr pravých vlněných látek importovaných přímo
z Československa

JOSEF SVĚTLÝ

AYACUCHO 1524

PŘEDPLÁCEJTE A ODPORUCUJTE VŠEM

"VĚSTNÍK"

ČESKOSLOVENSKÝ

Hotel Restaurant "Patra"

Josefy Vasickové

Estados Unidos 264

U. T. 37 Rivadavia 7789

Výhodné ubytování

Laciná a chutná kuchyně

VŽDY ČERSTVÝ NÁČEP
TÉŽ OPATŘOVÁNÍ PRÁCE

OBRACEJTE SE VE VŠEM

NA FIRMU

Buenos Aires

M. SUCHAN

Bolivar 171

Jedina Československa Ljekarna u Južnoj Americi Mgr. Farm. Franjo HUŠPAUR

farmaceutik diplomiran u Pragu i Buenos Airesu bivši vogja
Kralj Ljekarne u Crnoj Gori, i upravitelj bolnice u Nemačkoj
Bolnici u Buenos Airesu.

OSOBNÓ posluhuje cijeli dan, a negjeljom dopodne;
BESPLATNO dava savjete i upute u ljekarni i pismeno;
STAVIO SE u vezu sa izvrsnim liječnikom SLOVENOM;
tako da možete u toj domaćoj ljekarni naći svaki čas i za
svaki slučaj potrebnu pomoć. Obračajte se dakle na nju sa
svim povjerenjem, osobno ili pismeno.

Dis kretnost zajamčena!

FRANJO HUŠPAUR

Bs. Aires, Isla Maciel — Dock Sud, calle F. Quiroga 1181-83

NEJSTARŠÍ ČESKOLOVENSKÝ PENEŽNÍ ZÁVOD

M. SUCHAN

Bs. Aires

BOLIVAR 171

Zasílá peníze do vlasti

prostřednictvím

Živnostenské Banky v Prazenejvětší bankovní instituce v Rep. Československé již kapitál
a res. fondy převyšuje Kč. 400.000.000**ÚSCHOVA PENĚZ**

se 4 % sůrsočením

Veškeré vklady jsou uloženy k opatrování ve
státních a prvotřídních bankách**Gramofonové desky**

ŽÁDEJTE CENNÍK

České, slovenské a polské

BANCO HOLANDES
de la AMERICA del SUD

FILIÁLKA BUENOS AIRES

Bmé. Mitre 300

Agencie I. Corrientes 1900

PROVÁDÍ VEŠKERÉ**BANKOVNÍ OPERACE**

do kteréhokoliv místa světa

PŘIJÍMÁ VKLADY NA 5 % ROČNÍ ZŮROKOVÁNÍ

VKLADY DĚTSKÉ SPOŘITELNY JSOU ZŮROKO-

VÁNY 6 % ROČNÍMI ÚROKY.

ČTVRTLETNÍ PŘÍPISOVÁNÍ ÚROKŮ

LODNÍ LÍSTKY!**Páni Čechoslováci****kupujte lodní lístky v naší kanceláři!****RECONQUISTA 416****NEJVĚTŠÍ ZÁVOD - Založený před padesáti lety**

DOCÍLÍTE NEJLEPŠÍCH CEN

ZASÍLÁME PENÍZE

BEZPLATNÁ ÚSCHOVA DOPISŮ

POZOR!!!! Obratě se na nás stran přeplavních lístků které obdržíte za nejlevnější ceny jak nikde jinde

NEOPOMENTE

RECONQUISTA 416

"MEDDA Ltda."

BUENOS AIRES